

'ICT wat kan je ermee?' is een vraag die speelt bij veel leerkrachten in het basisonderwijs. Wij, studenten uit de lerarenopleiding te Turnhout en Vorselaar onderzoeken voor het opleidingsonderdeel 'Innovaties in onderwijs' hoe we een basisschool een echte ICT-boost kunnen geven. Via professionele leergemeenschappen krijgen wij de kans om dit onderwerp te onderzoeken waarbij de praktijkcomponent en de internationale component gekoppeld worden aan dit onderzoek.

Wij zijn begonnen met het onderzoeken van de huidige situatie betreft de kennis en het gebruik van ICT op elk mogelijk toepassingsgebied in onze basisschool, omdat we willen weten welke verbeteringen mogelijk zijn om suggesties te kunnen geven en een aantal acties te kunnen uitvoeren om de leerkrachten en de leerlingen ICT-vaardiger te maken.

In het begin van ons onderzoek hebben we alle leerkrachten bevestigd om op deze manier te achterhalen welke ICT-toepassingen ze al gebruikten, wat er moeilijk liep en waar ze nog nood aan hadden. Bij dit bezoek maakten we een inventaris van de aanwezige ICT-materialen. De mondelinge bevestiging van de leerkrachten hebben we nog aangevuld met enquêtes. De beginsituatie van de leerlingen zijn we nagegaan door steekproeven af te nemen. Deze waren verschillende per graad. De vaardigheden die we getest hebben, zijn gekoppeld aan de doelen van het nieuwe leerplan Zill.

Uit de bevestigingen kunnen we besluiten dat alle leerkrachten bereid zijn om ICT te gebruiken in de lessen maar dat ze niet weten hoe ze dit moeten aanpakken. ICT integreren in de lessen wiskunde vinden ze het moeilijkst. Er zijn twee leerkrachten die nog nooit een nascholing van ICT gevolgd hebben. De leerkrachten die al wel een nascholing gevolgd hebben, volgden vaak Word en PowerPoint. Deze leerkrachten geven aan dat ze na de nascholing, de nieuwe tools of programma's niet meer gebruiken. Tot slot blijkt dat de leerkrachten het meeste ondersteuning nodig hebben bij Movie Maker, Webquest, het knipprogramma, Kahoot en QR-codes.

De steekproeven voor de leerlingen bestaan uit het zoeken op internet, werken met Word en vanaf het 4de leerjaar werken in PowerPoint. Uit de steekproeven in de eerste graad kunnen we afleiden dat de bediening van de computer stroef loopt. Ook werken met Word was voor veel kinderen nog heel moeilijk. In de tweede graad blijkt het opslaan en invoegen van een afbeelding heel moeilijk te zijn. De steekproeven van PowerPoint waren ook niet zo positief. Slechts één leerling had de oefeningen goed gemaakt, alle anderen hadden heel veel hulp nodig. De leerlingen van de derde graad bleven moeilijkheden ondervinden met het aanpassen van de hoogte van een afbeelding. De basis van PowerPoint kenden de leerlingen, maar bij het veranderen van de achtergrond en bij het invoegen van animaties werd er hulp aangeboden. Door deze steekproeven hebben we ook ontdekt dat de leerlingen een bestand niet van naam kunnen veranderen en dat ze geen hyperlink kunnen toevoegen.

We hebben zowel kwalitatief als kwantitatief onderzoek gedaan. Op het einde van ons onderzoek hebben we de leerkrachten opnieuw bevestigd om op deze manier de groei op ICT-vlak vast te stellen. Ons kwantitatief onderzoek zijn de steekproeven bij de leerlingen. Maar wegens de korte periode konden wij de steekproeven aan het einde van ons onderzoek niet hernemen. Om de bevestigingen en steekproeven op te stellen hebben we ons gebaseerd op (internationale) literatuur en het nieuwe leerplan Zill.

Met ons onderzoek als leidraad hebben we 'Klavertje 3' een ICT-boost gegeven door het opstellen van een leerlijn gebaseerd op het nieuwe leerplan Zill dat vanaf volgend jaar in werking treedt. Aan deze leerlijn werden de ICT-activiteiten gekoppeld die de leerkrachten in de school reeds uitvoerden en de activiteiten met moderne ICT-tools die wij hen aanreikten. Verder namen we ook lessuggesties op rond de nog ontbrekende ICT-doelen, die ervoor kunnen zorgen dat de school op termijn aan alle beoogde doelen werkt. Het leerkrachtenteam kan dit document steeds aanvullen en het blijvend

gebruiken als instrument om alle ICT-activiteiten in kaart te brengen. De leerkrachten vonden het fijn dat het nieuwe leerplan Zill al geïntegreerd werd in de leerlijn, maar ze vonden de leerlijn te uitgebreid en niet gemakkelijk om lessen aan toe te voegen. Daarnaast hebben wij voor elke klas een les ontwikkeld waarin ICT geïntegreerd werd. De klasleerkracht gaf ons een lesonderwerp en wij hebben de voorbereidingen gemaakt waarin ICT aan bod kwam. Deze lessen werden gegeven door de leerkracht waarbij wij tijdens deze lessen aanwezig waren ter ondersteuning. Buiten deze uitgevoerde lessen hebben wij nog andere lessen gemaakt die ze zonder onze hulp kunnen geven. De leerkrachten vonden het fijn dat ze dankzij ons nieuwe dingen leerden en meteen ook integreerden in het lesgebeuren. Op deze manier hebben wij de drempel verlaagd om er zelf mee aan de slag te gaan. Verder boden we de leerkrachten ook een nascholing aan over i3LEARNHUB. Het team vond de workshop zeer interessant en gaf aan dat i3LEARNHUB een prima oplossing bood voor de problemen die zij ondervonden met digibordsoftware. Ze vonden het fijn dat we 'experten' waren in het werken met i3LEARNHUB. Alle problemen werden meteen opgelost. Bovendien hebben ze i3LEARNHUB meteen gebruikt in de praktijk want in enkele lessen die wij ondersteund hebben, werd er gewerkt met dit programma. Na de bevraging blijkt dat er al twee leerkrachten uit eigen initiatief i3LEARNHUB hebben gebruikt. Op vraag van enkele leerkrachten hebben we stappenplannen en instructievideo's ontwikkeld over verschillende tools en programma's. Hierbij hebben we ons gebaseerd op de bevragingen van de leerkrachten. Hieruit blijkt dat sommige leerkrachten liever werken met een papieren stappenplan, maar dat de meerderheid het liefst instructievideo's gebruikt. Tot slot hebben wij nog een lijst met educatieve apps voor de iPads opgesteld. Ze vonden het fijn dat er uitleg bij de apps stond en dat er vermeld stond wat de kostprijs is. Uit de kwalitatieve slotbevraging van de leerkrachten mogen we besluiten dat we het team van 'Klvertje 3' wel degelijk een ICT-boost gegeven hebben door onze initiatieven.